รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2568 (3-6 กุมภาพันธ์ 2568)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 6 (สคพ.6) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลัก ภายใต้โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง พื้นที่จังหวัดปทุมธานี คือ แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2 รวมจุดตรวจวัด 2 จุด โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กำหนดแผนการดำเนินการจำนวน 4 ครั้งต่อปี ในช่วงฤดูน้ำแล้ง 2 ครั้ง และช่วงฤดูน้ำมาก 2 ครั้ง ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ 2568 โดยมีผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน จังหวัดปทุมธานี

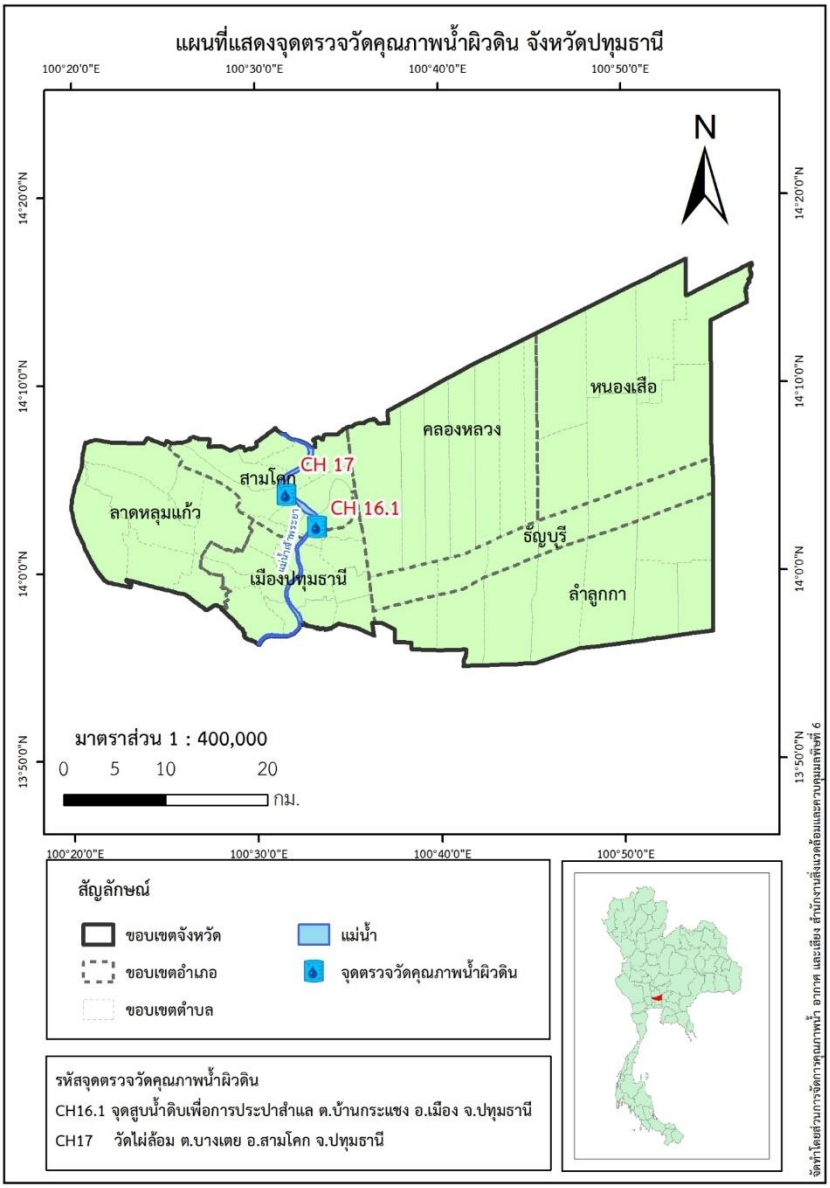

ตารางที่ 1 ข้อมูลจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ

สถานี	จุดตรวจวัด	พิกัด	ภาพจุดเก็บ
แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2			
CH 16.1	จุดสูบน้ำดิบเพื่อการประปาสำแล ตำบลบ้านกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.040689 Long 100.554608	
CH 17	ท่าน้ำวัดไผ่ล้อม ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.076446 Long 100.525171	

ตารางที่ 2 คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณจังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2568

สถานีตรวจวัด	ผลการตรวจวิเคราะห์					WQI[1]	คุณภาพน้ำตาม WQI[2]	ประเภทแหล่งน้ำตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ[3]	ผลการประเมินประเภทแหล่งน้ำ[4]
	DO (mg/L)	BOD (mg/L)	TCB (MPN/ 100 mL)	FCB (MPN/ 100 mL)	NH_3-N (mg/L)				
จุดสูบน้ำดิบฯ (CH 16.1)	5.4	1.2	160,000	92,000	0.36	55	เสื่อมโทรม	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4
วัดไผ่ล้อม (CH 17)	5.3	0.7	7,900	200	0.38	67	พอใช้	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 3

มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน						ข้อแนะนำการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ
ประเภทที่ 3	**≥4.0**	**≤2.0**	**≤20,000**	**≤4,000**	**≤0.5**	(1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน (2) การเกษตร
ประเภทที่ 4	**≥2.0**	**≤4.0**	-	-	**≤0.5**	(1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน (2) การอุตสาหกรรม
ประเภทที่ 5	-	-	-	-	-	การคมนาคม

ตารางที่ 3 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักจังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2568

สถานีตรวจวัด	ผลการตรวจวิเคราะห์โลหะหนัก											
	Hardness (mg/L)	Fe (mg/L)	Cd^5 (µg/L)	Cr^{6+} (µg/L)	Mn (mg/L)	Ni (µg/L)	Pb (µg/L)	Zn (mg/L)	Cu (µg/L)	Hg (µg/L)	As (µg/L)	Total Cr (µg/L)
CH 16.1	113.40	<0.5	<5	ND	<0.5	<10	<10	<0.5	<10	ND	1.50	<10
มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน	-	-	≤5 ≤50	≤50	≤1	≤100	≤50	≤1	≤100	≤2	<10	-

[1] WQI เป็นคะแนนค่าดัชนีคุณภาพน้ำเพียงค่าเดียว จากการนำผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำหลายตัวมาประเมินร่วมกัน ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม (TCB) ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และค่าแอมโมเนีย (NH_3-N)

[2] การประเมินดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) มีหน่วยเป็นคะแนน เริ่มจาก 0 - 30 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก, 31 - 60 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม, 61 - 70 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้, 71 - 90 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี, 91 - 100 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

[3] ประเภทของแหล่งน้ำตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องกำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี

[4] ผลการประเมินประเภทแหล่งน้ำใช้พารามิเตอร์ 5 ตัว ได้แก่ DO, BOD, TCB FCB และ NH_3 -N และพิจารณาคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาจากพารามิเตอร์ที่ทำให้คุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน

[5] ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน กำหนดให้ แคดเมียม (Cd) ในน้ำที่มีความกระด้างในรูปของ $CaCO_3$ ไม่เกินกว่า 100 มิลลิกรัมต่อลิตร มีค่าไม่เกินกว่า 0.005 มิลลิกรัมต่อลิตร (5 ไมโครกรัมต่อลิตร) และในน้ำที่มีความกระด้างในรูปของ $CaCO_3$ เกินกว่า 100 มิลลิกรัมต่อลิตร มีค่าไม่เกินกว่า 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร (50 ไมโครกรัมต่อลิตร)

ตารางที่ 1 บริเวณที่คุณภาพน้ำต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน สาเหตุ และแนวทางแก้ไข

สถานี	จุดตรวจวัด	พารามิเตอร์ที่พบปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไขปัญหา
CH 16.1	จุดสูบน้ำดิบเพื่อการประปาสำแล ตำบลบ้านกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	TCB 160,000 MPN/100 mL FCB 92,000 MPN/100 mL	เป็นแหล่งรองรับน้ำเสียจากพื้นที่ชุมชนหนาแน่นใน เขตอำเภอเมือง และอำเภอสามโคก แหล่งกำเนิดมลพิษหลักมาจากน้ำเสียชุมชนหนาแน่นที่ไม่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง เนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมยังไม่สามารถรับน้ำเสียได้ครอบคลุมพื้นที่ ปัจจุบันมีการก่อสร้างประตูป้องกันน้ำเค็มบริเวณสถานีสูบน้ำดิบเพื่อการประปา	- กำกับ ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่ง กำเนิดมลพิษตามพระราช บัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้มีการระบาย น้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด -การกำกับตรวจสอบน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย -ศึกษาแนวทางการรวบรวมน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน/แนวทางการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่